

سر مقاله

ایران، بریکس و سازمان شانگهای

ادامه از صفحه ۱

... این دو نشست فرصتی برای ایران فراهم کرد تا در شرایط دشوار کنونی، تبادل نظرهایی را با قدرتهای اصلی جنوب جهانی داشته باشد. یکی از نکات مثبت این دو نشست برای ایران، اعلامیه مشترک منتشره بعد از نشست سران سازمان همکاری شانگهای بود که این نشست به صراحت «حملات نظامی علیه قلمرو جمهوری اسلامی ایران که موجب تلفات شمار زیادی از غیرنظامیان و خسارات مهم به اقتصاد کشور شده» محکوم شده است. در این اعلامیه همچنین از تجاوز به ایران به عنوان «تحقض اصول و هنجارهای حقوق بین الملل و منشور ملل متحد» سخن رفته و اعضای سازمان «شهادت تراژیک رهبر عالی ایران» را تسلیت گفتند.

در حالی که اعلامیه مشترک شانگهای در اول سپتامبر حاوی مواضع روشنی به سود ایران بود، امکان درج مطالب مشابهی در بیانیه مشترک بریکس در ۱۲ سپتامبر فراهم نشد. از آنجا که اسناد پایانی این دو نشست با اجماع تدوین می شوند، ترکیب نشست سازمان شانگهای شامل چین، روسیه، هند، پاکستان، ایران، قزاقستان، بلاروس، تاجیکستان و ازبکستان امکان تدوین اعلامیهی مناسب را داد اما در نشست بریکس به توجیه به ترکیب آن شامل برزیل، هند، چین، آفریقای جنوبی، روسیه، ایران، مصر، اتیوپی، امارات و اندونزی، امکان اجماع درباره موضوعات مربوط به ایران فراهم نشد. در بیانیه این نشست در ارتباط با ایران تنها از «تنش ها در خاورمیانه» ابراز «نگرانی عمیق» شد و از همه طرفها خواسته شد تا «حداکثر خوشبین داری» را اعمال کنند. در حمله به تألیفات هسته ای نیز ابراز نگرانی شد به دلیل همین اختلاف نظرات در نشستهای قبلی سران بریکس نیز اغلب دشواری های مشابهی برای پرداختن به مسائل مرتبط با ایران در سند نهایی وجود داشته است. امارات یکی از مواضع اصلی در این رابطه بوده است. سه تحول مهم دیگر نیز در حالیه این دو نشست شایان توجه است:

۱- در این دو نشست انجام نشدن ملاقات رسمی دوجانبه بین رؤسای جمهور ایران و چین جلب توجه کرد. در شرایطی که منطقه و کشور ما طی ۱۵ ماه گذشته مورد تعرض و تجاوز آمریکا و اسرائیل بوده، انتظار این بود که رؤسای جمهور دو کشور از فرصت این دو نشست برای تبادل نظر استفاده خاصه آنکه در این دوره پر تنش تمامی بین دو کشور در سطوح عالی بسیار اندک و محدود به یک سفر وزیر خارجه ایران به پکن و یک ملاقات در حالیه نشست وزرای خارجه سازمان شانگهای در پکن در تیر گذشته بود برخی از ناظران انجام نشدن ملاقات را به موضوع چین در قبال وضعیت تنگه هرمز ربط داده اند. چین به عنوان کشوری که اقتصادش مبتنی بر صادرات است و نیز به عنوان کشوری که عضو کنوشین حقوق دریاهای، برای آزادی در پاتوق بین المللی اهمیت بسیار زیادی قائل است و طی هفت ماه گذشته بارها مواضع خود درباره تنگه هرمز را اعلام کرده است.

۲- انتشار اخباری بعد از نشست بریکس در مورد اعلام آمادگی چین برای میانجیگری بین ایران و آمریکا نیز جلب توجه کرد. این در حالی است که چنین اخباری دقیق نبود. رهبر چین در اشاره به جنگ آمریکا علیه ایران گفت: «کلیه طرفهای مربوطه باید به مسیر یک حل سیاسی پایبند باشند و در جهت یک آتش سجم و دائمی تلاش کنند. ما باید به رفع علل ریشه ای توجه کنیم، اعتماد متقابل بین کشورهای منطقه را بازسازی کنیم و ساختار امنیتی جدید ایجاد کنیم. چین مایل است ضمن همکاری با اعضای بریکس نقش لازم خود را در جهت تحقق صلح و آرامش در منطقه خلیج فارس آخوار میانه ها کند». ظاهراً این جمله اخیر را برخی به اعلام آمادگی چین برای میانجیگری بین ایران و آمریکا تعبیر کرده بودند. حال آنکه از این عبارات میانجیگری مستفاد نمی شود. ممکن است با توجه به مواضع این کشور، مقامات چینی و سایر طرفهای ذی ربط از جمله ایران و آمریکا تمایلی به میانجیگری آن کشور نداشته باشند.

۳- آقای عراقچی در حاشیه نشست بریکس گفته است که «برخی کشورهای منطقه عضو ایران در بانک توسعه نوین بریکس هستند» که اضافه کرده است: «در حال کار بر روی رفع معضلات عضویت ایران در بانک توسعه نوین بریکس هستیم» بانک توسعه نوین یکی از سازوکارهای مفید و مؤثر در تأمین مالی اجرای پروژه ها در کشورهای عضو بانک است. مطابق سند تأسیس بانک پنج عضو بنیان گذار بریکس (چین، روسیه، هند، برزیل و آفریقای جنوبی) همه کشورهای عضو سازمان ملل می توانند عضو این بانک شوند. شرایطی برای عضویت تعریف شده و در نهایت تصمیم درباره واجد بودن باید در قالب موکول به تصویب چهار عضو پنج عضو بنیان گذار و دوسوم توان رای دهی اقلیت اعضای بانک تاکنون به ۱۵ کشور رسیده است. عضویت ایران در این بانک احتمالاً به این دلیل با مشکل مواجه شده که بانک رابطه تنگاتنگی با نهادهای مالی بین المللی و بازار مالی آمریکا دارد و ممکن است اینجا نیز تحریم مشکل ساز باشد.

کوروش احمدی
دپلمات میهنین
alborz.payam@gmail.com

گذار از بحران اقتصادی با انسجام و وحدت ملی

پیام آشنا گزارش می دهد

هدف قرار می دهد

چالش های بانک مرکزی از نقد ساختاری تا پرهیز از حاشیه سازی

یکی از محورهای مهم این گفتگو، نقد ساختار پولی کشور و عملکرد بانک مرکزی است. اما نکته در تحلیل عملکرد سیاست گذاران پولی، به یک خط قرمز اشاره می کند: اصطلاحات میان قوا و با یادآوری چالش های دوران مدیریت وزیر اقتصاد در بانک مرکزی و لزوم همسویی سیاست های ارزی و مالی، تأکید دارد، اگرچه نظارت بر عملکرد بانک مرکزی حق قانونی مجلس است، اما نباید به ابرازی برای حاشیه سازی های سیاسی تبدیل شود. وی معتقد است: اثر تخریبی این نشست حاشیه سازی ها در فضای اقتصادی بسیار سنگین تر از نقایص موجود در سیاست گذارهای اجرایی است. نقد باید معطوف به بهبود ساختار باشد، نه مشکلاتی

نگاهی مغفول به این چالش ها. معتقد است که ریشه اصلی نوسانات کنونی فراتر از اعداد و ارقام اقتصادی است و باید در میدان جنگ روایتها جست و جو شود. اما نکته با تأکید بر اینکه دشمن استراتژی تضعیف اقتصاد درون را در لولوت قرار داده است، محدودیت های فروش نفت و کاهش درآمدهای ارزی را تنها بخشی از ماجرا می داند. این نماینده مجلس تأکید می کند اگرچه دولت در مسیر تأمین ارز با چالش های جدی مواجه است اما تجربیات تاریخی نشان دهنده که ظرفیتهای درونی برای عبور از این بحران وجود دارد. آنچه امروز بیش از کمبود دلار، امنیت اقتصادی را تهدید می کند، انتظارات تورمی است. به تعبیر این نماینده مجلس، دشمن با ایجاد جوی از بحران در رسانه ها، مردم را به سمت رفتارهای هیجانی در بازار سرمایه و بازار سبک می دهد و وضعیت که عملاً به نوسانات قیمت ها دامن زده و اعتماد عمومی را

محبوبه پیدگی - نماینده مردم در مجلس دوازدهم با بیان اینکه مشکلات اقتصادی ایران تنها به نوسانات ارز و سیاست های پولی محدود نمی شود، تأکید می کند: انتظارات تورمی و افای فضای بحرانی از سوی دشمن، از عوامل اصلی التهاب بازار است و عبور از این شرایط به همسویی سیاست های ارزی و مالی، تقویت تولید ملی و حفظ انسجام داخلی نیاز دارد. اقتصاد ایران این روزها در کانون تقلب دو نیروی متضاد قرار دارد از یکسو، فشارهای ساختاری ناشی از تحریم های ظالمانه و محدودیت های ارزی و از سوی دیگر، پدیده انتظارات تورمی که همچون کاتالیزور عمل کرده و فضای روانی جامعه را ملتهب نگه داشته است.

فراتر از واقعیت های اقتصادی؛ سایه جنگ روانی بر بازار

اما نکته، نماینده مجلس شورای اسلامی با

یک ملت، یک میدان، دویت شب ایستادگی

ایران، خود گوهر روشنی بر عمق این اراده جمعی است: اراده ای که در طول این شهبان استمرار یافته و نشان داده است که وحدت ملی، زمینی به یک قدرت واقعی تبدیل می شود که هر ایرانی خود را در

قبل سر نوشت کشور مسئول بداند. و شاید مهم ترین پیام این آیه برای امروز همین باشد: قیام، پیش از آنکه در خیالان دیده شود، درون انسان آغاز می شود. ملتی که در درون خود ایستاده باشد، در برابر فشار بیرونی نیز انسان شکسته نمی شود. وحدت ملی هم به معنای یکسان فکر کردن همه مردم نیست بلکه یعنی با وجود همه تفاوت ها، بر سر ایران، امنیت و آینده این سرزمین کنار یکدیگر بایستیم. هفتی و کرداری، یعنی مسئولیت را به دیگری واگذار نکنیم؛ هر کس به سهم خود بایستد و آنگاه این ایستادگی های فردی، به اراده یک ملت تبدیل شود. امروز ایران بیش از هر چیز به چنین اراده ای نیاز دارد: اراده ای که از ایمان و آگاهی آغاز می شود و در وحدت ملی و دفاع از میهن به ظهور می رسد. دویت شب حضور، روایت همین اراده است: روایت ملتی که در لحظه آزمون، یکدیگر را تنها نگذاشت و آینده فرزندان این سرزمین باشد. دویت شب حضور ملت در میدان دفاع از

بهندار، امید را که برنگزید و اختلاف نظرهای طبیعی را به تفرقه تبدیل کند. پاسخ به این میدان نیز تنها با ایران نظامی ممکن نیست. انسجام ملی، خود یک قدرت بازدارنده است. «شنی و شرفازی» از همین منظر، فقط دعوت به کنار هم بودن نیست: دعوت به مسئولیت پذیری بودن است. هر کس باید بداند که حفظ وحدت ملی، فقط وظیفه مسئولان نیست. هر شهروندی می تواند در این میدان نقش داشته باشد: با سخنی که بر آتش تفرقه نمی دهد، با خبری که بدون بررسی بازنشر نمی کند، با اختلاقی که آن را به دشمنی تبدیل نمی کند و با امیدی که اجازه نمی دهد فشار و تهدید از اراده جمعی را فرسوده کند. و شاید مهم ترین پیام این آیه برای امروز همین باشد: قیام، پیش از آنکه در خیالان دیده شود، درون انسان آغاز می شود. ملتی که در درون خود ایستاده باشد، در برابر فشار بیرونی نیز انسان شکسته نمی شود. وحدت ملی نیز به معنای یکسان فکر کردن همه مردم نیست: به معنای پیدا کردن ملتی که در لحظه آزمون، یکدیگر را تنها نگذاشت و آینده فرزندان این سرزمین باشد. دویت شب حضور ملت در میدان دفاع از

اما این در همین جا متوقف نمی شود. پس از «تقووا» می فرماید: «مَنْ تَشَاقَرُوا» سپس پندشید این ترتیب، پیام مهمی دارد: ایستادگی از نگاه قرآن، ایستادگی کور و بی محاسبه نیست. برخاستن برای خدا با اندیشیدن، شناختن و تشخیص دادن همراه است. ملتی که می خواهد از خاک هویت و استقلال خود دفاع کند، بیش از هر زمان دیگری به همین پیوند میان ایمان، آگاهی و اراده نیاز دارد. دویت شب حضور، صرفاً یک عدد در تقویم نیست. پشت این عدد، شبهایی است که مردم در کنار یکدیگر ایستادند: خانواده هایی که نگرانی را تحمل کردند، جوانانی که مسئولیت پذیری را تجربه کردند، نیروهایی که در میدان امنیت و دفاع وظیفه خود را انجام دادند و مردمی که نشان دادند در بزنگاه های تاریخی، ایران برای آنان صرفاً یک محدوده جغرافیایی نیست، خدای است که امنیت و تأمین آن، بخشی از هویت می باشد. رانندگی می دهد. در چنین شرایطی، دشمن تنها خاک کشور را هدف نمی گیرد. هر جنگی یک میدان نظامی دارد و یک میدان ذهنی. دشمن فقط توان دفاعی کشور را هدف نمی گیرد. در میدان روانی نیز تلاش می کند اعتماد مردم را تضعیف کند، میان جبهه شکاف

باهره حیدری - گاهی یک آیه، در بزنگاه های تاریخی، جلوه ای تازه و عمیق تر در زندگی یک ملت پیدامی کند: نه از آن رو که معنای آن در گون گون شده باشد، بلکه شرایط زمانه ظرفیتهای و پیام های آن را با وضوح بیشتری پیش چشم ما قرار می دهد. امروز، پس از دویت شب حضور ملت در میدان دفاع از وحدت، استقلال و تأمین ارضی ایران، عبارت «اَنْ تَقْوُوا لَه مَنْنِی وَفَرَّادِ» بیش از یک توصیه اخلاقی، می تواند تصویری از یک مسئولیت تاریخی باشد: مسئولیتی که هم فرد هم جملعه را مخاطب قرار می دهد. قرآن نمی گوید نخست همه جمع شوید و سپس برخیزید. می گوید هفتی و فَرَّادِ: دو به دو و به یک به یک یعنی در لحظه ای که حقیقت نیازمند دفاع است، مسئولیت را نمی توان به دیگری حواله داد. ممکن است یک ملت در خیالان حضور داشته باشد، اما نقطه آغاز ایستادگی، همیشه یک انسان است؛ یک تصمیم، یک تشخیص و یک انتخاب. جملعه قدرتمند، جامعهای نیست که قرار در آن صرفاً در کنار یکدیگر ایستاده باشند. جملعه قدرتمند، جملعه ای است که هر فرد، سهم خود را در حفظ حقیقت امنیت، استقلال و آینده کشور شناخته باشد.

سواد رسانه ای؛ خط مقدم مدیریت آسیب های فضای مجازی

عنوان شده است.

آموزش؛ مقدم بر برخورد

معلمان سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری البرز نیز آموزش و آگاه سازی را مبنای مدیریت آسیب های فضای مجازی دانست و نسبت به پیامدهای ضعف در این حوزه هشدار داد. قدر تالله سیف با اشاره به تأثیر گذاری گسترده فضای مجازی بر اقتصاد، فرهنگ و روابط اجتماعی گفت اگر ابزارهای لازم برای مقابله با تحولات و آسیب های این فضا به درستی در اختیار جامعه نباشد، علاوه بر افزایش آسیب های اجتماعی، سرمایه اجتماعی نیز آسیب خواهد دید.

به گفته وی، بسیاری از آسیب های فضای مجازی در نهایت می تواند به فرایند های قضایی منتهی شود؛ بنابراین پیشگیری و آموزش در مراحل ابتدایی، هزینه های اجتماعی و قضایی را کاهش می دهد. سیف همچنین ایجاد ناامیدی و اثر گذاری هدفمند بر افکار عمومی و ذهن جوانان را از جمله مسائلی دانست که نیازمند برنامه ریزی و مواجهه آگاهانه است.

همچنان در زمینه تشخیص اطلاعات صحیح، استفاده درست از ابزارهای مجازی و تولید محتوای متناسب با نیاز جامعه به آموزش بیشتری نیاز دارند.

تشکیل کارگاه فضای مجازی در البرز

در البرز، موضوع پیشگیری از آسیب های فضای مجازی به تشکیل ساختاری تخصصی در این زمینه منجر شده است. به گفته مددی، ابتدا کمیته فضای مجازی در دادستانی مرکز استان تشکیل شد و پس از حدود ۶ ماه بررسی مسائل و آسیب های موجود ضرورت تشکیل کارگاه فضای مجازی استان مورد توجه قرار گرفت. این کارگاه با سه کمیته تخصصی شامل کمیته پیشگیری و فرهنگی، کمیته رصد فضای مجازی و کمیته اقدامات مقابله ای فعالیت می کند و تاکنون ۱۸ جلسه برای پیگیری مسائل این حوزه برگزار کرده است. رصد فضای مجازی، ارتقای امنیت شبکه در دستگاه های حاکمیتی و اجرایی، آموزش نحوه استفاده صحیح از فضای مجازی، آشنایی با مقررات و پیشگیری از وقوع جرم از جمله محورهای فعالیت این مجموعه

اختصاصی پیام آشنا - فضای مجازی دیگر صرفاً بستری برای ارتباط و انتقال اطلاعات نیست؛ این فضا به بخشی از زندگی اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و حتی فرایندهای حکمرانی تبدیل شده و همزمان با گسترش فرصت های آن، آسیب ها و تهدیدهایش نیز ابعاد تازه ای پیدا کرده است. در همین راستا، مسئولان البرز بر ضرورت ارتقای سواد رسانه ای و استمرار آموزش برای مدیریت آسیب های فضای مجازی تأکید کردند.

داستان کرج با اشاره به جایگاه فزاینده فضای مجازی در زندگی امروز گفت این فضا به یکی از مؤلفه های مهم قدرت و حکمرانی کشورها تبدیل شده است و شناخت صحیح آن باید در کنار استفاده از ظرفیت های، برای مدیریت آسیب های نیز مورد توجه قرار گیرد.

سواد رسانه ای، برنامه ای مقطعی نیست رئیس انجمن سواد رسانه ای ایران نیز بر ضرورت تبدیل ارتقای سواد رسانه ای به یک مطالبه مستمر در البرز تأکید کرد. افراسیابی گفت آموزش نباید به اصحاب رسانه محدود بماند و مدیران و در نهایت عموم جامعه نیز باید در برنامه های آموزشی قرار گیرند. وی با اشاره به فعالیت کارگاه فضای مجازی استان، استمرار آموزش را شرط دستیابی به نتیجه مطلوب دانست و گفت بخشی از فعالان رسانه ای و مدیران در زمینه تشخیص اطلاعات صحیح، بهره گیری از ابزارهای فضای مجازی و تولید محتوای مناسب همچنان به تقویت دانش و مهارت نیاز دارند.

برایند دیدگاه های مطرح شده در این نشست نشان می دهد مواجهه با فضای مجازی نمی تواند صرفاً بر محدود سازی یا برخورد استوار باشد. شناخت فرصت ها، آموزش مستمر، افزایش توان تشخیص اطلاعات، تقویت امنیت شبکه و تولید محتوای متناسب، مجموعه ای از اقداماتی است که مسئولان البرز برای مدیریت هوشمندانه تر این فضا بر آنها تأکید دارند.